Wat is de kennis van jonge meisjes betreffende SOA-gerelateerde symptomen?

Haio: STORMS Machteld , U.A.
Promotor: Verhoeven Veronique , U.A.
Praktijkopleider: Ampe Klara , LEYS An

Context: Seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's) komen frequent voor. Volgens het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid werden in 2014 5.605 gevallen van chlamydia gediagnosticeerd. Jongeren tussen 20 en 24 jaar worden het vaakst getroffen, met 1.350 gevallen bij meisjes en 472 bij jongens. SOA's vertonen niet altijd duidelijk symptomen en kunnen aanleiding geven tot verregaande gevolgen, o.a. vruchtbaarheidsproblemen. We weten in feite maar heel weinig over het kennisniveau van jonge meisjes omtrent het herkennen van SOA-gerelateerde symptomen. Dit blijkt een blinde vlek te zijn aangezien de huisarts een belangrijke figuur is in het verstrekken van het pilvoorschrift en bevorderen van het kennisniveau van jongeren.

Onderzoeksvraag: Wat weten meisjes over symptomen van seksueel overdraagbare aandoeningen?

Methode: Er werd een observationeel onderzoek uitgevoerd bij meisjes van 14 t.e.m. 21 jaar oud die één of andere vorm van hormonale anticonceptie gebruiken. Meetinstrument was een anonieme vragenlijst met voornamelijk kennisvragen omtrent SOA's en SOA-gerelateerde symptomen. Dit veldonderzoek werd uitgevoerd in Huisartsenpraktijk Plantijn, te Antwerpen en tijdens een korte periode nog verder gezet in Huisartsenpraktijk Het Laar, te Reet. De studieperiode verliep van 27 maart 2017 t.e.m. 31 augustus 2017 in praktijk Plantijn. Het onderzoek werd nog één maand verdergezet (november 2017) in de praktijk te Reet.

Resultaten: In totaal werden 82 ingevulde vragenlijsten verzameld. De vragenlijsten met teveel niet ingevulde antwoorden werden niet geïncludeerd in het onderzoek. Finaal werden 80 vragenlijsten gebruikt voor de statistische analyse. Een aantal verrassende inzichten uit dit onderzoek zijn dat de kennis van jonge meisjes (14 t.e.m. 21 jaar) omtrent SOA gerelateerde symptomen in feite toch wel vrij goed is! Zo weet de meerderheid dat chlamydia infectie meestal weinig of zelfs geen symptomen geeft en dat je er onvruchtbaar van kan worden. Dat je een HIV infectie niet kan genezen. Dat de pil niet beschermt tegen SOA's. Enkele hiaten in de kennis van meisjes zijn o.a. dat ze denken dat douchen na seksueel contact, zorgt voor een risicoreductie in SOA overdracht. Daarnaast beseffen ze niet dat scheren van schaamhaar het risico op SOA infectie doet stijgen. Ook het feit dat meisjes niet weten dat een herpesinfectie zelfs met condoomgebruik overgedragen kan worden, vind ik een belangrijke gap in hun kennis. Om de kennis van deze doelgroep te verbeteren heb ik een praktijkfolder ontwikkeld die specifiek inspeelt op de blinde vlekken van de onderzochte studiegroep. Een belangrijke boodschap in de folder is dat de huisarts steeds een aanspreekpunt kan zijn voor alle soorten vragen. Huisartsen dragen mee zorg voor de seksuele gezondheid van hun patiënten.

Conclusie: De meeste jonge meisjes weten al heel wat over SOA's en SOA-gerelateerde symptomen. Toch zijn er nog enkele belangrijke hiaten in hun kennis, die ik dankzij dit veldonderzoek te weten ben gekomen. Huisartsen maken deel uit van de eerstelijnszorg en zijn op deze manier een ideale hulpverlener om de seksuele gezondheid van jonge meisjes te verbeteren. Als gevolg van dit onderzoek kan de counseling van huisartsen verfijnd worden, en kan aanvullend een praktijkfolder meegegeven worden.